

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Š., bývajúceho vo V., zastúpeného JUDr. M., advokátom so sídlom v P., proti žalovaným 1/ E., bývajúcej v P., 2/ J., bývajúcemu v P., 3/ Š., bývajúcemu vo V., t.č. v P., **o určenie neplatnosti darovacej zmluvy a iné**, vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 2 C 1/2005, o dovolaní žalovaných 1/ až 3/ zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. M., s.r.o. so sídlom vo V., IČO: X., proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 12. januára 2009 sp. zn. 2 Co 58/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaní 1/ až 3/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania 60,44 € na účet JUDr. M., advokáta so sídlom v P., ktorý je vedený vo Všeobecnej úverovej banke, a.s. pobočka Prešov pod č. X..

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Stará Ľubovňa rozsudkom z 29. januára 2008 č.k. 2 C 1/2005-179: **I.** určil, že je neplatná darovacia zmluva uzavretá 25. februára 2004 žalovaným 3/ (ako darcom) a žalovanými 1/ a 2/ (ako obdarovanými) ohľadom nehnuteľnosti v katastrálnom území V. zapísanej na liste vlastníctva č. X. ako rodinný dom súp. č. X. postavený na parcele č. X. – zastavaná plocha vo výmere X. m², na základe ktorej katastrálny úrad povolil vklad do katastra pod č. V. (ďalej len „darovacia zmluva“), **II.** určil, že nehnuteľnosť v katastrálnom území V. zapísaná na liste vlastníctva č. X. ako rodinný dom súp. č. X. postavený na parcele č. X. – zastavaná plocha vo výmere X. m² (ďalej len „rodinný dom“) patrí v spoluvlastníckom podiele 1/2 do dedičstva po poručiťke M., ktorá naposledy bývala vo V. a zomrela X., **III.** v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, **IV.** žalovaným 1/ až 3/ uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania. Na odôvodnenie výrokov I. a II. súd prvého stupňa uviedol, že

výsledkami vykonaného dokazovania mal preukázané, že rodinný dom stavali za trvania manželstva žalovaný 3/ a M., v dôsledku čoho bol rodinný dom predmetom ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov (§ 143 Občianskeho zákonníka). Samotnou smrťou M. (bez vyporiadania tohto spoluvlastníctva v konaní o dedičstve) sa žalovaný 3/ nestal výlučným vlastníkom rodinného domu, a preto 1/2 rodinného domu patrí do dedičstva po tejto poručiťke. Pokiaľ žalovaný 3/ napriek tomu daroval rodinný dom v celosti žalovaným 1/ a 2/, je darovacia zmluva absolútne neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka). Výrok III. odôvodnil súd tým, že žalobca sa neopodstatnene domáhal určenia, že rodinný dom patrí v celosti do dedičstva po M.. Pri odôvodňovaní výroku IV. poukázal na § 142 ods. 1 O.s.p.

Rozsudok súdu prvého stupňa (okrem výroku III.) napadli žalovaní 1/ až 3/ odvolaním. Krajský súd v Prešove rozsudkom z 12. januára 2009 sp. zn. 2 Co 58/2008 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil „okrem výroku o trovách konania a o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti“. Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil vo výroku o trovách prvostupňového konania. Rozhodol tiež o náhrade trov odvolacieho konania. Potvrdzujúci výrok odôvodnil tým, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.), lebo súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, jeho skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní a sú správne právne posúdené.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní 1/ až 3/ dovolanie vyhotovené 18. marca 2009. Uviedli v ňom, že „dovolací dôvod vidia v ustanovení § 238 ods. 1 O.s.p.“. Súdny podľa ich názoru rozhodli na základe neúplne zisteného skutkového stavu – dostatočne sa nezaoberali otázkou financovania (zrejme výstavby) rodinného domu a rozhodnutie založili na neúplných a rozporných svedeckých výpovediach. Záver súdov, že rodinný dom tvoril bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (žalovaného 3/ a M.), nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a je nesprávny („z tohto pohľadu je rozsudok súdu nepreskúmateľný“). V skutočnosti bol tento dom predmetom výlučného vlastníctva žalovaného 3/, ktorý ho nadobudol dedením po jeho právnych predchodcoch. Z týchto dôvodov žiadali napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. V „žiadosti“ zo 7. januára 2010 žalovaní 1/ až 3/ podrobnejšie vysvetlili niektoré otázky súvisiace so situáciou v ich rodine a dôvodmi, ktoré viedli k podaniu dovolania.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že opravný prostriedok žalovaných 1/ až 3/ je procesne neprípustný, a preto ho žiadal odmietnuť. Vo vyjadrení tiež vyčíslil náhradu trov dovolacieho konania, ktorú žiadal priznať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

V danom prípade dovolanie smeruje proti takému rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa vo veci samej (čo do určenia neplatnosti darovacej zmluvy a určenia, že rodinný dom patrí v 1/2 do dedičstva po M.) potvrdené. Na tom, že nejde o zmeňujúci (ale potvrdzujúci) rozsudok, nemení nič skutočnosť, že odvolací súd svojím rozsudkom zmenil výrok rozsudku súdu prvého stupňa o náhrade trov prvostupňového konania.

Keďže podané dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku, ale takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné, nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť z § 238 ods. 1 O.s.p., ani z § 238 ods. 3 O.s.p. Pre úplnosť treba uviesť, že dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaných 1/ až 3/ nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalovaných 1/ až 3/ by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky väd taxatívne v ňom vymenovaných; iné procesné vady konania alebo nesprávnosti rozhodovania, i keby k nim v konaní došlo, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Treba zdôrazniť, že pri posudzovaní existencie procesnej vady uvedenej v § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania, nie je významný subjektívny názor účastníka, ale len zistenie, že v konaní došlo k takejto vade.

Dovolatelia v dovolaní nenamietali, že by v konaní došlo k procesným vadám konania v zmysle § 237 O.s.p.; vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo.

K argumentácii dovolateľov dovolací súd uvádza, že vadu konania v zmysle § 237 O.s.p. nemožno vidieť v tom, že súdy (prípadne) rozhodli na základe neúplne zisteného skutkového stavu, rozhodnutie založili na neúplných a rozporných svedeckých výpovediach alebo na nesprávnom právnom závere.

Dovolateľmi namietané skutočnosti by mohli (prípadne) opodstatňovať uplatnenie dovolacích dôvodov v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. v procesne prípustnom dovolaní, nemôžu však zakladať prípustnosť dovolania tam, kde prípustnosť tohto opravného prostriedku nevyplýva z § 238 O.s.p. alebo § 237 O.s.p. Aj z konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že: 1. nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok neúplnosť skutkových zistení vedúcu (prípadne) k vydaniu nesprávneho

rozhodnutia, nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. (vid' R 37/1993), 2. právnym posúdením veci súd neodníma účastníkovi možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (vid' R 43/2003) a 3. nepreskúmateľnosť rozhodnutia je považovaná za tzv. inú procesnú vadu konania, ktorá môže byť ako dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. uplatnená v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe ale nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. (vid' R 111/1998).

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že v danom prípade je dovolanie žalovaných 1/ až 3/ v zmysle § 238 O.s.p. procesne neprípustné a že prípustnosť ich dovolania nemožno vyvodit' ani z § 237 O.s.p.

Žalovaní navrhli zrušiť rozsudok odvolacieho súdu ako celok. Pokiaľ dovolaním napadli aj výrok tohto rozsudku o trovách konania, smeruje ich dovolanie proti rozhodnutiu, ktoré je síce súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, má ale charakter uznesenia (§ 167 ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom na túto povahu rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách konania treba prípustnosť dovolania proti nemu smerujúceho posudzovať podľa ustanovení, ktoré vymedzujú, kedy je prípustné dovolanie proti uzneseniu (§ 239 O.s.p.). Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné v prípadoch uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. ale vylučuje prípustnosť dovolania proti výroku rozsudku odvolacieho súdu o trovách. Keďže ani vo vzťahu k tomuto výroku nevyšla najavo procesná vada konania zakladajúca zmätočnosť, nemožno prípustnosť dovolania žalovaných proti tomuto výroku vyvodit' ani z § 237 O.s.p.

Z dôvodov vyššie uvedených Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie žalovaných 1/ až 3/ podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovaným 1/ až 3/, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu podal návrh na náhradu trov dovolacieho konania a ich výšku vyčíslil. Dovolací súd mu priznal náhradu, spočívajúcu v odmene advokáta JUDr. M. (ktorý žalobcu zastupoval už na súde nižšieho stupňa) za jeden úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním písomného vyjadrenia žalobcu k dovolaniu (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za

poskytovanie právnych služieb). Pri výpočte náhrady trov dovolacieho konania vychádzal dovolací súd z tarifnej odmeny v zmysle § 11 ods. 1 tejto vyhlášky vo výške 53,49 € (jednej trinástiny výpočtového základu), čo s režijným paušálom (6,95 €) predstavuje spolu 60,44 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. januára 2010

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková